

Miljøverndepartementet
Pb. 8013 Dep.
0030 OSLO

Saksbeh./Adm. enhet/Tlf.nr:
Ole Øystein Lunde/TM/22527095
Vår ref.:
06/202
Deres ref.:
200600203-/DH

Dok. id:
337896
Vår dato:
28.07.2006
Side:
1/4
Deres dato:
03.04.06

Uttalelse Matrikkelforskriften

Vi viser til forskrifter som nå er sendt ut på høring. Statnett SF er ikke opplistet som høringspart, men vi tillater oss likevel å komme med en uttalelse. Uttalelsen knytter seg til Lov om eiendomsregistrering (Matrikkelloven) §§ 40, 41 og 43 og til Matrikkelforskriften §§ 18 – 3 til 18 - 5. For oss er det sentrale punktet i forslaget retten til å foreta nødvendig motorisert ferdsel i anledning oppmålingsarbeid på både offentlig og privat grunn som grunnlag for prosjekteringsarbeid i forbindelse med arbeid med nye kraftlinjer. Retten til slik ferdsel er svært viktig for Statnett.

Statnett sin oppmålingsvirksomhet finner i betydelig grad sted i terreng uten veier og over store strekninger, slik at tillatelse til motorisert ferdsel er avgjørende med hensyn til ressurs- og tidsforbruk. I dag er det kun grunn- og rettighetshavere som i utgangspunktet kan nekte Statnett sin motoriserte ferdsel. Vi oppfatter forslaget som en presisering og oppdateringen av hjemmelsgrunnlaget som allerede i dag finnes i signalloven § 1, oreigningsloven § 4 og motorferdselsloven § 4 1. ledd bokstav e. Endringen innskrenker grunneiers rett til å nekte motorisert ferdsel jf. motorferdselsloven § 10. For Statnett er det ønskelig at endringen også fremgår tydelig i motorferdselsloven, da denne loven er godt kjent.

Statnett SF foreslår en presisering i matrikkelforskriften § 18-5 ad. motorisert ferdsel:

"Adgang til ferdsel etter matrikkelloven § 41, 4. ledd, gjelder tilsvarende for nødvendig oppmålingsarbeid i forbindelse med planlegging og forberedelse til gjennomføring av tiltak som er konsesjonspliktige i medhold av energiloven"

Statnett SF foreslår videre endringer i:

§ 18-3

"Tilgang til fastmerkeregister jf. matrikkelloven § 40 3.ledd gjelder tilsvarende for oppmålingsarbeid etter energiloven"

§ 18-4

"Rapporteringsplikta jf. matrikkelloven § 40 3.ledd if. gjelder tilsvarende for oppmålingsarbeid etter energiloven"

Statnett anmoder videre om at det utarbeides en forskriftsparagraf til § 43. Statnett foreslår følgende tekst:

"Varsling jf. matrikkelloven § 43 gjelder tilsvarende for oppmålingsarbeid etter energiloven"

Kort om Statnett SF

Statnett SF er et statseid foretak som ble etablert i 1992. Statnett har som hovedmål, gjennom rasjonell og kreativ utvikling av infrastrukturen, å legge forholdene til rette for kraftmarkedet og sørge for pålitelig overføring av elektrisk kraft. Foretaket er i dag inne i en periode hvor man skal gjennomføre store investeringer i sentralnettet. Investeringene er i størrelsesorden 15 milliarder kroner og skal gjøres i perioden 2006-2012 .

Vårt ledningsnett er landsdekkende og berører mange av landets grunneiere. Sentralnettet er i dag i overkant av 10 000 km langt. For mer informasjon om Statnett, se <http://www.statnett.no>

Oppmålingsvirksomhet i Statnett

Majoriteten av oppmålingsarbeidet Statnett utfører, med egne eller innleide ressurser, knytter seg til stikking av nye kraftledninger og stasjonsområder. Oppmålingene er et viktig grunnlag for prosjekteringsarbeidet som blir gjort. Disse oppmålingene bygger på og suppleres med laserskanning og ortofoto, slik at grunnlaget blir best mulig for prosjekteringen.

Foruten å angi nøyaktige koordinater og høyde over havet for hvert enkelt mastepunkt, stikkes senterlinjen i terrenget. Disse stikkene er utgangspunkt for å beregne klausuleringsbeltet i terrenget, samt grunnlag for erstatningsutmåling.

Dagens hjemler til oppmåling og ferdsel

Statnetts oppmålingsvirksomhet følger av Lov om anbringelse av signaler og merker for målearbeid (signalloven) § 1, samt i oreigningsloven § 4. Oreigningsloven § 4 er i liten grad eller ikke blitt benyttet. Praksis er at Statnett varsler om oppstart av oppmålingsarbeid i lokalaviser på stedet. Dette er en effektiv og treffende fremgangsmåte. Enkelte deler av oppmålingsarbeidet starter veldig tidlig i prosjektfasen og på et tidspunkt der vi ikke har full oversikt over alle grunneiere som kan tenkes å bli berørt. Dette er en av hovedgrunnene til at oreigningsloven § 4 er lite egnet, da den krever varsling av den enkelte grunneier og vedtak fra politimyndighet i distriktet. Hjemmelgrunnlaget i oreigningsloven § 4 er også uklart med tanke på prosjekteringsarbeid som pågår mens søknaden om ekspropriasjonstillatelse behandles.

Utfordringen i dag knytter seg til motorisert ferdsel i forbindelse med oppmåling. Ingen av de tidligere nevnte lover gir hjemmel for motorisert ferdsel, da det neppe var en aktuell problemstilling da lovene ble forfattet. Hjemmel for Statnett sin motoriserte ferdsel finnes i Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselsloven) § 4, 1. ledd bokstav e. Når anlegget er ferdig vil vi også ha hjemmelsgrunnlag i tinglyste avtaler med den enkelt grunneier som sikrer oss nødvendig atkomst. Sakens kjerne dreier seg om nødvendig tillatelse til motorisert ferdsel før disse avtalene blir inngått. Det vil her være snakk om motorisert ferdsel på eiendommer som ikke nødvendigvis blir direkte berørt av en ny kraftledning og over eiendommer som heller ikke vil bli berørt av vår avtalefestede ferdselsrett i fremtiden.

Pr dags dato er vi avhengig av tillatelse fra grunneier jf. motorferdselsloven § 10. Dette har historisk sett i de fleste tilfeller gått greit, men enkelte steder har det vært problematisk. Med tanke på de investeringene som skal gjennomføres fremover ser vi store utfordringer mht dette. Det vil kunne bli særdeles vanskelig å få de nødvendige tillatelser fra grunneiere som i utgangspunktet ikke nødvendigvis er positivt innstilt til våre prosjektplaner. Erfaringer fra denne målesesongen viser at vi enkelte steder blir nektet nødvendig motorisert ferdsel, samt at det er blitt stilt spørsmål ved vårt hjemmelsgrunnlag til å foreta oppmålingsarbeid.

Vårt behov for motorisert ferdsel

Bakgrunnen for bruk av motoriserte kjøretøy i forbindelse med oppmåling er vårt mål om å gjennomføre arbeidet på mest mulig praktisk, kostnadseffektiv og fornuftig måte. Bruken har også et HMS/sikkerhetsaspekt ved seg med hensyn til at alternativ befordring vil være helikopter, med de begrensinger som følger dette ved bl.a. tåke, sterk vind og nedbør.

Situasjonen i dag er på enkelte områder vesentlig forandret i forhold til tidspunktet for hjemmelgrunnlages opphav. Innføringen av GPS som oppmålingsverktøy har blant annet ført til at rydding av siktelinjer ikke lenger er nødvendig. Det har igjen ført til at målelagene nå er redusert fra fire-fem personer til to personer. Kapasiteten til å bære stikk/lekter ut i terrenget er således redusert. Statnett sin rolle og funksjon i dagens samfunn krever også at vi, i større grad enn tidligere, vil ha et sterkt tidspres på når det gjelder gjennomføring av prosjekter. En konsekvens av det er at det planlegges flere alternative løsninger samtidig. Som en illustrasjon på dette kan det nevnes at Statnett for sommeren 2006 har planer om å utføre laserskanning av en strekning tilsvarende 900 km som underlag for prosjektering.

Flere av dagens kjøretøy er konstruert slik at de klarer å ta seg frem i kupert terreng med både person og last. Veibygging i forbindelse med skogsdrift, hyttebygging, vannkraftutbygging og lignende gjør også at mye av dagens ferdsel kan skje på opparbeidet veggrunn. Under normale værforhold vil også transport i utmark kunne skje uten vesentlig skade i terrenget. Slik sett ligger forholdene bedre til rette for motorisert ferdsel i dag, sammenlignet med tidligere.

Konsekvenser av forslaget til endringer i § 18-5

De miljømessige konsekvensene og motorferdselen i seg selv vil ikke øke som følge av endringen. Den vesentlige forskjellen er at retten som grunneiere eller brukere har til å nekte motorisert ferdsel jf. motorferdselsloven § 10 svekkes. Innskrenking av Motorferdselsloven § 10 kan i seg selv ikke sies å være av vesentlig karakter og våre erfaringer tilsier at de fleste grunneiere neppe vil oppleve en slik endring som dramatisk. Innskrenkingen vil i første rekke synes provoserende blant grunneiere som måtte ønske å benytte seg av retten til å nekte.

Konsekvenser av at signalloven oppheves

Signalloven hadde til formål at det offentlige skulle kunne utføre oppmåling og kartlegging på en mest mulig effektiv måte. Etter vår vurdering har ikke selve formålet med målearbeidet vært avgjørende (med unntak av signalloven § 1, 2.ledd). Statnett vil derfor fremheve viktigheten av at de nye forskriftene til matrikkeloven også må ta høyde for viktig målearbeid som gjennomføres uten tilknytning til verken matrikkeloven, plan- og bygningsloven eller eigarseksjonsloven.

Dette var i korte trekk vårt bidrag til utformingen av de nye forskriftene. Om ønskelig kan vi gjerne utdype våre synspunkter i et møte. Vi ber om at vi blir orientert om den videre prosessen etter at høringsfristen går ut den 1. august 2006. Dersom det er behov for mer informasjon fra vår side kan overingeniør Ole Øystein Lunde kontaktes på telefon 22 52 70 95 eller på mail: ole.lunde@statnett.no.

Med hilsen
Statnett SF

for Øivind Rue
Konserndirektør investering og utvikling

for Rolv Geir Knutsen
Direktør Teknologidivisjonen

Kopi: Olje- og energidepartementet (OED)
                  Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
                  Energibedriftenes landsforening (EBL)